

CSURGÓ ÉS VIDÉKE

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági — hetilap. Megjelenik minden vasárnap.

A „CSURGÓI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSULAT” ÉS A „CSURGÓI SEGÉLYEGYLET” HIVATALOS KÖZLÖNYE.

<p>ELOFIZETESI ÁR: Egész évre 8 korona. Félévre: 4 korona. Negyedévre: 2 korona. Egyes szám ára: 20 fillér.</p>	<p>Felelős szerkesztő: Dr. JÜNKER ELEK. Szerkesztőtárs: Dr. HEJJAS IMRE.</p>	<p>KIADÓHIVATAL: V á g ó G y u l a könyvsajtója, hova az előfizetési díjak és a hirdetések küldendők A hirdetések jutányosan számítjuk.</p>
<p>Beköszöntő.</p> <p>Midőn a „Csurgó és Vidéke” társ-szerkesztőségét elváltam, nagyon keves az, a mit mondanom kell olvasóközönségünknek.</p> <p>Olvasóközönségünk bizonyára meggyőződött aról, hogy lapunk egészséges irányban marad, felelősen, szótáras minden közérdekű dolgot és mozgalmat s hű kepet igyekszik nyújtani társadalmi életünknek.</p> <p>Ezen irányban való működés fogja képezni egyik feladatomat.</p> <p>Vidéki heti lapoknak rendes baja hogy mende-mondakat, ki nem kutatható eredetű pletykákat is feltalál közönségének s nem egyszer helyet ad személyes vitatkozásoknak, unalmas szoharczoknak.</p> <p>Lapunk eddig is kerülte ezeket s második része feladatoma az lesz, hogy részéről is rajta legyenek, miszerint a jövőben se forduljanak elő ilyenek.</p> <p>Becsületos törekvésünkhöz ez uton is kérem társadalmunk támogatását.</p> <p>Hazafias üdvözléttel Dr. Hejjas Imre</p>	<p>Cselédügyi mizériák.*)</p> <p>Mi asszonyok rengeteg sok szót fecsereitünk mar erre a kérdésre egymás között, zsúrokon, vizitteken és másnemű tarsas összejöveteleken. Ha két asszony beszéde ereszkedik egymással, legkesőbb öt perc alatt már a cseled-temarol folyik a szóbeszél.</p> <p>Hogy én most a nyilvánosság előtt szóvá teszem ezt a kérdést, annak nem feltűnési viselkedés a rugója, hanem az a célom vele, hogy egyszer mar tegyünk is valamit az ügy-és a magunk érdekeben.</p> <p>Akarmire nezzünk is, mindenütt tapasztalni fogjuk, hogy a legtöbb haztartásban remítő sok a baj a cseled-séggel. Vagy egyáltalán nincs cseled, vagy ha van is, csak kényszerűségből veszdnek vele, mert nemcsak hogy jobbat, de semlyent sem kapni.</p> <p>A helyben házasszonyok 50 0/0-a az itteni helyszerzőne utjan fedezi cseledszükségletét. 10 0/0 kaposvárról, vagy Kármzsárról szerzi be a jobb cseledet, 15 0/0 a környékben, még tapasztalatlan parasztiányokkal veszdik, 12 0/0 a helyszerzőne mellozesével maga fogadja föl, azaz csalja el régi helye-</p> <p><small>*) Szivesen adjuk ki e közérdekű cikket, mely egy helybeni urasszony tollából került ki.</small></p>	<p>ról az itteni cseledséget, 8 0/0 Marburgból szerzi be szükségletét, melynél a szobaleányokat több helyen inasok pótolják. Végül 5 0/0-a a középosztálynak csak bejárónét tart.</p> <p>Ha már most sorra vesszük ezeket a kategóriákat, szomorú tapasztalatokat nyerünk belőle. A helyszerzőne által közvetített helybeli cseledségről nem szükséges bővebben nyilatkoznom. Mindenki tudja jól, hogy ezek, csekély kivétellel a kívánalmak minimumának sem tudnak megfelelni. Alig várják, hogy kitegyük lábunkat a házból, akár egy kis séta céljából, akár valamely barátunk meglátogatására. Ők az alatt szépen összeszedik a kezüket, nem dolgoznak s ha haza térünk, bizony magunknak kell sokszor az oszonna kávénkat is elkészíteni.</p> <p>E tekintetben méltán kifogásolható a mai cseledtörvény, a mely gondoskodik a cseledség védelméről, de a gazdát teljesen kiszolgáltatja cseledjének.</p> <p>Vegyünk egy határozott esetet. Mit tehet az a gazda, akit a cseledje meglöp, pedig sajnos, ez elég gyakran előfordul.</p> <p>A cseledkönyvbe nem szabad ezt a körülményt bejegyezni, mert a cseled ez által elesik keresetforrásától. Így aztán a gazda nem tudhatja meg, hogy</p>

A „CSURGÓ ÉS VIDÉKE” TÁRCAJA.

A sárga veszedelem.

a „Csurgó és Vidéke” eredeti tárcája.

Irta: **Dr. Hejjas Imre.**

Körülbelül száz esztendeje annak, hogy a „sárga veszedelem” belekerült az európai politikai jelszavak sorozatába s azóta kísért. Soha nagyobb szerepet nem játszott, mint epen napjainkban, midőn a világraszólo orosz-japán merközes elorancigalta a fejedes nomalyából. A jelszót a franciak dobtak először a külföldben is bonyolódott európai politikai küzdő terre s ma is ók a legbuzgóbb hangoztatói, könnyen érthető okból: rokon-szeny-bresztés az oroszok erőszakos eljárása iránt. Ma már minden nemzet sajtoja foglalkozik e kérdéssel s többször előfordult a mi hírlapjaink hasábjain is. Kiki természetesen a maga szempontjából fogja fel a kérdést, rokon- vagy ellen-szenyvenek szemüvegén át vizsgálja s így a legellentétebb következtetésekre jut.

Miben is áll hát a sárga veszedelem? Ez azt jelenti, hogy valamikor a sárga faj — a mongol, — a melynek legkivalóbb

tagja a japán, legszámtovábbnépe a kínai, valamikor el fogja lépni az egész világot. Kétfős veszedelem rejnik tehát a sárga fajnban. Az egyik az, hogy e faj kulturája meg fogja semmisíteni az európai keresztény műveltséget, a másik az, hogy lassacskán kiszorítja az összes többi fajokat. s így valamikor a mi földünket sárga bőrű emberek fogják csak lakni.

A kérdés első fele tehát az európai kulturát fenyegeti. E teren az aggodalom hamarosan erősönik, nemcsak azért, mert az európai kultúra, a legemberibb, tehát legtokeietesebb, a mit valaha ember alkotott, vagy idő letre hozott, hanem azért is, mert epen maga a sárga faj csatol erre ra legjobban. Hiszen tudnivaló, hogy Japán paratlanul anó felendüeset epen az európai kultúra elfogada anak köszönheti s Kína is kenytelen ezt belatni. Igaz, hogy az európai kultúra egyik legfontosabb vonasa a keresztényesség meg nem hatotta át a japánit, de ez mit sem bizonyít, illetoleg csak azt mutatja, hogy az európai kultúra meg nem vált a japánnak hu-ara és verere — ami nem is lehetséges 50 év, tehát egy emberöltő alatt — mert ehhez egy új generacio kell. Ha tehát Japán azt akarja — es pedig látjuk, hogy akarja — hogy európai értelemben vett művelt országnak tekintessék, akkor e

műveltség alapját: a keresztényen vallást is el kell fogadnia.

A kérdés másik fele első tekintetre valószínűnek látszik. Hiszen a sárga ember ma is egyharmad részét teszi földünk emberiségének s ha ehhez hozzávesszük a kínaiak bamulatos szaporaságát, könnyen azt gondolhatnók, hogy az emberiségnek valamikor es. kugyan sárga bőrűvé kell lenni.

Mélyebben tekintve a dolgot ezen esemény bekövetkezése a lehetlenségek sorába tartozik, mert a természet változhatatlan törvényeibe ütközik. A természet törvénye ugyanis, hogy a faj nem állandó, hanem nagyon is változó, atalakuló valami. A fajoknak ezen változását külső körülmények: talaj, éghajlat, táplalek, földrajzi fekvés stb okozzák. Minél jobban tud valamely faj alkalmazkodni az új viszonyokhoz, annál hamarabb eitűnek a régi faji jellegek s annál hamarabb létre jó az új faj. Bebizonyított dolog, hogy az élőlények közt az ember bir legnagyobb alkalmazkodó képességgel.

Feltéve már most, hogy a kínai szaporaságánál fogva mind jobban terjeszkedik, lassacskán kiszorítja a szomszédos országok söt világrészek pl. Európa lakóit, kérjük, hogy mi lenne a dolog vége? Talán az, hogy századok mulva a mi hazánkat is kínaiak fogják lakni? Korántsem. A fajok vál-

FERENCZ JOZSEF KESERUVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMESEZŐ IZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

a cseléd, akit szolgálatába fogadott, nem szenved-e valamely hibában, melyről ha tudna, bizonyosan nem fogadná fel a jelentkezőt.

A másik mód az volna, hogy ilyen esetekben a károsodott jelentést tesz a hatóságnál. Amde mindnyájan tudjuk jól, hogy ez — sajnos — a legtöbb esetben nem történik meg. Miért? Mert a legtöbb ember inkább eltitkolja a házánál történt lopást, semhogy azt a nyilvánosság ele hozza, mert attól fél, hogy egyéb keletleneségei lesznek: csendőrségi beavatkozás, vizsgálat, megidéztetés stb. Pedig nem jól teszi a házi asszony, ha ilyen eseteket elhallgat, mert egyelőli meghallana az egész város az esetet s így óvakodnak az illetőt szolgálatába fogadni, másfelől meg az illető cseléd nem kap melto büntetést s így a javulásnak lehetősége is ki van zárva. Az ilyen bűn útjára tévedett cselédnek nem kell semmitől sem tartani, mert a legrosszabb esetben asszonya elbocsátja a szolgálatból, de harmadnap talál magának új helyet.

A nagyobb városokból hozzánk került cselédekben sincs köszönet, mert ezek hozzá vannak szokva az urizáláshoz, a délutáni kimenőkhöz, a kalap, kesztyű stb. hordásához s bizony ezek helyett magunknak kell dolgozni.

Attól meg az Isten mentsen meg minden házi asszonyt, hogy vidéki parasztleányokat fogadjon szolgálatába. Igaz, hogy ezeknek meg van az a jó oldaluk, hogy erkölcsösek, romlatlanok, de itt is nagy vigyázat, utánjárás kell hogy el ne romoljanak. Mennyi mérget kell a szegény asszonynak elnyemni, míg (oh ha ezt azok a férfiak tudnák) az ilyen tudatlan cselédet csak szolgálat elemeire is betanítja. Kell egy jó hét, míg megtanulja, hogy hol lakik a fűszeres vagy a hentes. Hat a többi?! A szobaseprés, törülgetés, a tisztaság. A főzést nem is említem.

Mikor aztán nagy keservesen hónapok múlva használható cselédet fagragtunk az ilyen leányból, akkor egy szép napon fizetés-feleléssel áll elő

s ha a kivánságnak eleget nem teszünk, bizony ott hagy bennünket.

Ennek kapasan jutottunk el a negyedik kategóriához: az elcsalt cselédek csapatjához. Sajnos, hogy ez is megcsúszik.

Nem egy barátnőről tudom, hogy e miatt örökös harag támadott az addig legjobb viszonyban lévő közt. És méltán. Mert mondja meg azt nekem tarsnóm közül akarki, hogy kit ne bántana az, ha cselédjét, kihez tártán nagy keservesen jutott, vagy a kit nagy nehezen tartott be, egy szép napon nagyobb fizetés, kevesebb dolog igerése mellett elcsúsznak.

Bizony onnaga miatt vágja a fat az ilyen asszony, mert nem számol le azzal, hogy majd vele szemben is így bántanak el. Vajlik meg oszintén, hogy e tekintetben mi magunk is hibásak vagyunk.

Nalunk is több helyen szokásos, hogy német leányokat fogadjanak szolgálatba. Magam is foglalkozom ez eszmével. Am ez a dolog nem segít a cseléd mizeriákon, mert ezek csak bűneok, kiket gyermekeink mellé adunk a német nyelv elsajátítása céljából. De ép itt a baj. Előttünk egyenlőleg, erkölcsileg teljesen ismeretlen az ilyen alkalmazott s így hogyan bizzuk lelki nyugalommal rájuk legfeljebb kincseinket — gyermekeinket?!

Bizony ez nagyon megszivlelendő. S aztán értünk-e célt? Hisz a legtöbbször az történik, hogy a bonne tanul meg a gyerekek nyelvén és nem megfordítva.

A mi végre a bejárókat illeti ez szerintem a legrosszabb rendszer: olcsó, de rossz. Az a bejáró igaz, hogy reggel, este elvégzi a maga dolgot, de hat istenen a háztartásban nincs-e napközben is dolog? Miért fizet hat akkor a házi asszony, ha mégis magának kell dolgoznia?!

Ime főbb vonásokban elmondottam a magam véleményét s szeretném, ha tarsnóm közül mentül többen hozzá szólnának a dolghoz. A mi kedves

szerkesztő urunk bizonyára megengedi azt*) Így aztán tisztázhatnók ezt a kérdést s talán a helyes megoldásról is tudnák intézkedni.

Egy Urasszony.

*) A legnagyobb örömmel szerk.

Marczius 15.

Városunk az idén is méltóan ünnepelte meg a marc. 15-ikének nagy napját.

Dicséret érdemi a képviselőtestületet, hogy kezebe vette az ünnepély rendezését. Meg is volt az eredmény, mert nem emekszünk rá, hogy csak egyszer is nevesebb lett volna a marc. 15-iki ünnepély s ami fő, kis társadalmunk minden rétege szép számmal képviselve volt. Nagyban emelte az ünnep eg fényét az a varatlan körülmény, hogy a masnap tartandó egyh. közgyűlésre a vidéki lelkészek közül már többen megjelentek előző nap s így ők is részt vehettek városunk ünnepésében.

Bóné Kálmán t. b. főbíró lelkés hivataltal toaszta után Matray Gyula ny. t. k. int. igazgató állott fel s mondta el ünnepi poharköszöntőjét az ő, általunk jól ismert, szelímes, határos modorában.

Vége hossza sem volt a szebbnél-szebb poharköszöntőknek úgy, hogy csupán csak a főbbeket mondhatjuk el. Junker Gusztav a országos anyagi megerősödésére ültette poharat, Peti Lorinc bírósi ref. lelkész a nép tanítóért ivott, Matolcsi István Kossuth Lajos és Ferencze köszönti borát, dr. Éhu Kálmán egy indítványal lépett fel, hogy állítsák fel egy szobor Csurgón Kossuth Lajos emlékének s a szobor-bizottság ott nyomban alakítsák meg. Mivel azonban ilyen komoly ügy közelebbi megtárgyalást kíván, azért indítványának második részét módosította úgy, hogy kérénynt nyújt be a képviselőtestülethez, hogy az maga gondoskodjék a szoborbizottság megalakításáról. Mozsonyi Sándor kadarkuti lelkész az egyenlőségért ültette poharát. Majd Reményi Samu beszélt. Különös nagy hatást keltett Kovacs Bertalan kalmáncsari lelkész szellemességű szikrazó köszöntője. Szóval az ősi magyar virtus ez alkalommal is megmutatta, hogy mit tud.

Lelkesedtünk s mint szokás keseregünk a haza sorsán; szerencsére, hogy a magyaroknak van mibe folytatni banatát: némelyek beszédbe öntik ki érzelmeiket, mások borba folytatták, némelyek peddig „csöndes“-en viselkedtek. Jól van az így. Legjobb ha kiki könynyit magán, már úgy ahogy legjobban esik

tozásának törvénye szerint a benyomuló hódító teljesen el kell hogy veszítse eredeti faji jellegét s vagy egészen új jelleget nyer, vagy átvaltozik a meghódított nép fajává.

Az utóbbi eset akkor áll be, ha a hódító a kisebbszámú, az utóbbi, ha nagyobb számú. Hogy a dolog csakugyan így áll, azt történelmi tények igazolják.

A nepek ezen átalakulásának első esztére a legszebb példát a román nepek szolgálatjáták pl. a középkor elején Olaszország éjszaki vidékeit meghódító germán longobárdok beleolvadtak a nagyobb számú rómaiak s ma már sem testi, sem ethikai jellegük nem mutatja german voltukat.

Az utóbbira meg szebb, meg — időben — közelebb fekvő példánk van s ez az Egyesült Államok lakossága. Századról-századra mint több és több angol telepszik meg Amerikában, az ősi lakosság mindjobban háttérbe szorul s a folyamat vége az, hogy nem keletkezett egy új angol fajú állam, hanem egy egészen új testileg, lelkileg is más nép, a yankee alakult ki, pedig itt keveredésről (összeházasodásról) avagy merőben ellentétes földrajzi viszonyokról szó sincs, mert az Unio fekvése, éghajlata, talajviszonya majdnem egyezik Anglia viszonyaiival.

Ime a tisztavérű angol meglehetősen hasznos — bár eredeti hajatól távol eső földdarab — viszonyai köze jutva mégis más nemzetté változik át, mekkora változá-

son kellene hát átmenni az Ázsiából Európába került sarga embernek. Hiszen ez egészen más éghajlat, földrajzi fekvés, talajviszonyok, táplálkozási mód stb. közé jutna s hozzá még milyen nagyfokú keveredés útján, mert hisz a közöses nepeket mind magába kellene olvasztania.

A sarga veszedelem miatt tehát nyugodtan lehetünk úgy mi, mint keső unokaink. Ha idegen hódító jönne is ide, ha srga ború ember lenne is az, annak is atkelleve alakulnia feherborúvá, európai kulturájú néppé, mint ahogy mi magunk is átalakultunk azzá, pedig mi magyarok is a sargaború faj törzsének egy hajtása vagyunk.

Finale.

A „Csurgó és Vidéke“ számára írta:

Kenese Hulda.

Közelg a halál, elérkezett a vég... Hallni vélem a befejezés nagy akkordját és a sejtés homályán át érzem keblemen a Szerző lázas kezét, amint elvégzett művet egy megkönynyebbült sóhajjal abba a bizonyos szekrénybe zárja, hol már annyi compositio nyugszik és várja a megjelenést és kritikát.

Oly nyomasztó, feleletteljes izgatás az a tudat, hogy be vagyunk fejezve. Lassankint elborul minden és sötét lesz, nagyon

sötét... csak még egy kis világosságot, fényt Istenem! — De ha! Mi az? A tavolban tuvinagi hangok felelem jönnek, vagy mintaa én mennek hoz ajuk. Igen, hisz hívnak, ott leszek nem-okara...

Milyen viagos van? Onnét a magasból sugárik alá es en szalok felfele a kejesen puna, matos etheren... De borzadas fog el — felek... nagyon féle! Ott... ott a másik oldalon egy csontváz, ó az abban a sarokban, egy feneketlen sötét üregből intetet felelem. Vajjon mit akarhat? Gúnyos mosoly és kegyetlen vagy új vonasain es — en megyek utanna... Nem akarok! Nem! Még csak egy kicsit élni — oh ne vigy el!...

Azt mondta: elfogad, elvisz magával. Énem ep úgy megfog majd jelelni, mint egy bármá más elfogadott alkotás, holt betű vagy írás alakjában, én is mint halott szellem, mint egy Isteutól szerzett compositio, mely mindannyiszor megelevenül, valahány szor hangjan beszélnek az emberek. Még egyet tudtam meg, csak lopva láttam egy ivet titkos jelekkel, de én kitaláltam értelmét. Az volt rea írva, hogy amiy utolsó érze.emmel a lélek elval a testtől s a földi-ektől, csak ugyanazzal az érzellemmel járulhat vissza a földre és csupán akkor, midon lenn a földön az érzelmeivel reznek az emberek.

Ah én mindent itt hagytam... nem érezek, nem emlékszem semmire! Vagy mé-

legalább nem visz haza magával egy ilyen szép, lélekemelő ünnepélyről utóhangulatokat. Ha visszagondolunk az este, egy nagy tanúságot vonhatunk le belőle, azt, hogy ha van valaki, aki mozgassa dolgainkat, akkor a siker nem marad el. Erre a szerepre pedig a képviselő-testület a legalkalmasabb.

Reméljük, hogy ezutánra is kezébe fogja venni a márc. 15-iki ünnepség rendezését.

Egy körülményt azonban nem hallgathatunk el. A hazafias érzésnek külső része is lényeges dolog. Sajnálattal láttuk, hogy városunk közönsége erre nem helyezt színt. Egy ilyen külső megnyilvánulása a hazafiasnak a nemzeti zászlóknak kitűzése. Bizony alig lobogtatott egy kettőt a trikolorok közül a márciusi szellő s ezek is legnagyobb részben magánházaikon voltak.

Jó volna az intéző köröknek jövőre erre is színt helyezni.

H i r e l e

— **Szabad lyceum** Cegléd Tivadar tartott legközelebb felolvasást dán- és svédországi utazásáról nagy és disztinált közönség előtt. Hogyne? Hiszen mindenki ismeri jól Cegléd szeretetre méltó egyeniségét, alapos tudását s nem csoda, ha szívesen megért a gym. nagy rajzterme. Hatalmas tápsvihar jutalmazta a felolvasót. Hozza Isten máskor is közeink.

Ezzel kapcsolatban ez uton is értesítjük közönségünket, hogy f. hó 24-ikén d. u. 6 órakor (csütörtökön) Szabó Kálmán fog felolvasást tartani „A socialismus a jog-és államtudományok vitatásánál” címmel. Bizonyára sokan ismerik városunkban az illusztris előadót, az ő elpusztíthatatlan kedélyét, melyen járó, sokoldalú tudását és mégis könnyed, szellemes előadását. Sokan ismerik őt és sokan vannak, a kik megakirják ismerni. Ezért az egyesület az alkalommal a főgymn. tornacsarnokában fogja tartani a felolvasást, hogy minél többen részt vehessenek azon. Előre is felhívjuk tehát olvasóközönségünk figyelmét a jeles felolvasásra, mely bizonyára fénypontja fog lenni az idei felolvasó szezonnak.

Képviselőtestületi gyűlés. Képviselő testületünk. f. hó 12-ikén ülést

gít? Igen — egre — szerelmemet elviszem a masvilágra is. Tudom, hogy gyakran fogok megjelenni ezen a szegény kis bolygón, melyről most halni távozom, mert a szerelem hangján hányszor szólnak majd a földiek. Ugy örülök a halottak ezen kiváltságának és most már boldog vagyok!

Ott leszek minden zeneműben, dalban, nótában, beszélek a hegedűn, a pásztor furulyán, a gyászos dobergekör, s ha a kedvesétől bucsuzó harcos ajkan megharsan a trombita. Élni fogok az édes halk sutogás és az átok vad hangjaiban s ott rejtőzöm a zokogás fájó burjain, a megtévelyodott kurjantásában és eszeveszett ordításában is ráismernek majd a hazajáró lelkére. Könnyű csalog a szemekbe, tüzet gyujtok a lecsukott szempillák alatt, hangomra fájdalmas vonaglás vagy örületes vágy reszket az ajkakon. Ott csüggök a mámoros csók kéjes csattánán és a szájt gunyos felbigyesztésekor én tebegek körül. Jelen leszek a megittasult ölelkezők némaságában és a vak szenvedély karmaival én segítem megfojtani a féltékenység áldozatait.

Oly fáradtság vett rajtam erőt . . . érzem megyek már . . . Mintha valami hüzna lefelé, tagjaim oly bágyadtan nehezek, megyek örök pihenőre . . . Dermesztő borzongás fut át testemen: átölelt valaki s mindjobban hozzám simul, míg hideg kezében összeszorult szívem dobozása szünet kezd. Félrefordított homlokom hideg veriték-cseppektől gyöngyözik . . . most megtalálta elbúvó arcom és egy hosszú, fagyos csókban vértelen, nyirkos ajkát ajkamon zárva, leheletszerűen sugja fülembre: „Finale.”

tartott, mikor is több igazán közérdekű dologban hozott határozatot. A tárgyszóratból csak az általános érdekű pontokat emeljük ki. Nagyon helyes dolog, hogy a képviselő-testület foglalkozott a györgytéri park ügyével. Igazán sajnálatos, hogy ez a közérdekű annyira szolgáló intézmény előbb nem keletkezett föl a figyelmet. Nagyon csekély anyagi áldozat kellene hozzá, hogy a szépen megkezdett park tovább fejlesztesse, mert ez egészségügyi szempontból reánk nézve nagyon is fontos dolog, hogy ma már nagy utat kell megtennünk, ha üde levegőjű, zöld erdőbe akarunk jutni. Mindenekelőtt a meglévőt kell megbecsülni s csak dicséret illetheti a képviselő testületet, midőn a parkot gondozás alá veszi s a rendőrség felügyelete alá helyezi, hogy a fák és bokrok ne rongáltassanak s hogy a környező lakosság tyukjai s egyéb állatai oda be ne mehessenek. Szükséges volna azonban a tovább fejlesztés is. Ma már a cserjék, fák eléggé megerősödtek s így máris sokan igénybe veszik a parkot, de bizonyára sokkal többen főkeresnék, ha volna ott egy csinos kioszk, hol frissítőket árulnának s meghatározott napokon zenét is lehetne élvezni. Közegünkben akkora az intelligens elem, hogy bizonyára jövedelmező vállalat lenne, akár a közseg akár magánvállalkozó létszítene a pavillont, a további pontok közt van a szerdafak nagyobb mennyiségben való ültetése, az újabb kölcsön felvevéséről szóló számadás, Csepán Antal féle alapítvány, a bérkocsi-szabályzat, a melyre közelebről bővebben vissza fogunk térni.

† **A mi halottunk** Lapunkat ismét veszteség érte, mely gyászba borítja azokat a munkásokat, akik megtestesítik a mi gondolatunkat. Babics Sándor, a „Csurgó és Videkének” évek óta szedője és tördeleje, a napokban, élete tavaszán, 18 éves korában elhunyt. A sorvasztó tudóvész ölte meg gyenge életet, melyet napról napra a mi közönségünknek szentelt. Az apró betűket állítgatta glédába s öntötte formába az egész lapot, amint azt az olvaó vasárnaponként kezéhez kapta. Egy ifjú életet vitt el közülünk a halál s csak mi tudjuk fel fogni, mit jelent az üde ifjúság a saját szürke műhelyében. Nyugodjék békeben szegény Sándorunk! Találja meg az enyhülést szenvedéseire a túlvilágon, s hol már nem fáj semmi! Mi is letesszük sírjára a szeretet és megemlékezés örökzöld koszorúját.

— **Egyházmegyei közgyűlés** A belső som ev. ref. egyházmegye f. hó 16-ikán tartotta rendkívüli közgyűlést a főgymn. rajztermében legfőképpen az egyh. pénzügyi viszonyainak mikénti elintézése tárgyában. Mint közérdekű dolgot felemlítjük, hogy az egyh. a kamatlatlat leszállította s így módot nyujtott olcsóbb pénz szerzhetésére.

— **Márczius 15.** Főgymn. d. e. 11 órakor tartotta meg a főgymn. rajztermében hazafias ünnepélyt, nagy-zamu közönség jelenlétében. Dr. Horváth József magas színvonalú megnyitóját után az egész közönség a Szózatot enekelte el, majd Mattos Géza VIII. o. t. olvasott fel Petőfi S. költészetéről. Guricski N. VII. o. t. szaválata után Szabó Dezső VIII. o. t. olvasott fel a márciusi napokról. Nagy hatással enekelte a főgymn. vegyeskar a „Talpra magyart, mely után Mattos G. szaválta el a darabot. Az ünnepelés a Hymnus énekiesével végződött.

— **Szövetkezet.** Városunkban mozgalom indult meg egy fogyasztási szövetkezet alakítása céljából. Örömmel jelezhetjük, hogy a mozgalom mind nagyobb és nagyobb merveket ölt. Ma már a kereskedő világban is

akadnak pártolói az eszmének. Ugy halljuk, hogy a márc. 15-iki társas vacsora alkalmával is szóba került ez az ügy. Ekkor történt az a váratlan dolog, hogy egyik helybeli kereskedőnk pohárköszöntőt mondott, melyben a szövetkezet ügyével is foglalkozott. Ugy mondják — akik hallották — hogy általános feltűnést keletett beszédével. Így nagyban hozzájárult az eszme megvalósulásához. Tehát mégis teljesülnek sokaknak reményei.

— **Népszámlálás.** Megkezdődött városunkban is a népszámlálás. Házi-házi járnak a hivatalos közegek, hivatalosabb iratokkal, leghivatalosabb ábrázatokkal. Összeírják minden husz éven felüli polgárt. A kormány ki akarja ugyanis terjeszteni a választó jogot. Persze ezer meg ezer apró félreértés támadt. Az egyik helyen a gazda nem volt otthon, csupán a gazdaasszony, — egy már élemedett asszonyság. „Mi jóban van tekintetős uram” — kérde ő. A kormány összeírja a husz éven fölülieket — feleli az. No hát ha a kormány rendel, akkor csak írja a nevémet, feleli az asszonyság, mert minálunk én vagyok a kormányon s enyém az utolsó szó. Minálunk is így van, dörmög busan a népszámláló, de csak az utaztatóból, mert fél a technikai obstrukciótól, a melynek elég eszköze akad egy — konyhában.

Betörés. A szigetvári postahivatalba ismeretlen tettesek betörték, azonban kevés eredményrel mert csak 40 koronát találtak, mivel a postafőnök előző nap szállította be a pénzkészletet az igazgatóságához. Mindenesetre szerencsés véletlen, mert különben nagyobb kár érhetne volna a kincstár. A tetteseket még nem sikerült kinyomozni.

— **Meghívó.** A n. atádi iparos ifj. önk. egylete a következő meghívót küldte be lapunknak: Polgártársak! A magyar szabadság zászlóvivőjének gyászünnepe lyére hivlak meg benneteket. Jöjjetek Kossuth apánk szobra elé, halálának tizedik évfordulóján, vegyetek részt velünk a szomorú szertartásban! Nekünk kétszeresen kell öt gyászolnunk, mert hiszen alakja itt örökdió feleltünk! A gyászünnepe lyé márc. 20-án vasárnap lesz s diszgyűléssel kezdődik, majd felvonulás a Kossuth szoborhoz, hol ötpontu programmal végződik.

— **Gazdák, ha nagy terméshez akarnak jutni,** Mauthner-fele magvakat vessenek. képes arjegyzékét, mely 226 oldalra terjed Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedése Budapesten, Rottenbiller-utca 33, mindenkinek ingyen megküldi. A kitűnően tisztított, legnagyobb csiraképességű bíró, fajtiszta magvak árai alacsonyak. Különösen fölemlítendők az impregmált takarmányrépamagvak és a legnemeseb gabnafélék dus választéka.

Negyedszázados napilap. A Pesti Hirlap 1903 december havában érte meg alapítása 25-ik évfordulóját. Ez idő alatt sok lapot látott születni és meghalni, míg ő maga diadalmasan haladt előre, a törhetetlen és megalkuvást nem ismerő szabadelvűség, demokratikus világnézet és független meggyőződés zászlójával. Így lett Magyarország manapság kétségbevonhatatlan legelterjedtebb lapjává. Ezt a nagy sikert főleg az magyarázza meg, hogy a Pesti Hirlap minden párttól független, s mint ilyen szókimondó bátor ellenőre kormányoknak, pártoknak, hatóságoknak, politikai és a társadalmi köröknek Tartalm. leggazdag Naponta 28 — 32 oldal terjedelemben jelenik meg, tehát jóformán kétszer annyit ad olvasóinak, mint a többi napilap, s ez a tartalom változatosan változatos, elsősorban politikai és szépirodalmi írók tollából főmunkatársai, Tóth Bela, Gárdonyi Géza, Kóbor Tamás, Murai Károly, Bede Jób, Heltai Jenő (Elta), Szemere Attila, b. Jósika Kálmán, Kézdi-Kovács László s a tárca írók és írónok egész sora A Pesti Hirlap az új évtől kezdve egyszerre két regényt közöl: eredetit Kóbor Tamástól és egy szenzációs külföldi regényt. Minden előfizető díjtalanul és bérmentve kapja meg a Pesti Hirlap nagy képes naptárát, minek az az előnye minden más ajánléknél felett, hogy egész éven át hasz-

Árverezni szándékozók tartoznak, az ingatlan becslésének 10 000-át v. 27 k 40 f 67 k 60 f 48 k 40 f készpénzben avagy a 1881 60 tc 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 november 1-én 3333 I.M. rendelet 8 §-a kijelölt ovadékkepes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni: avagy az 1881 60 tc 107 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezeséről kiállított szablyszerű elismervényt átszolgáltatni.

Csurgó 1904 évi február 27-én
A kir. jbg. mint tkvi hatóság.

CSILLAG albiro.

Szőlőoltványok,

melyek megeredéseért felelőség vállalatik

Amerikai alanyon készült legkiválóbb csemege és borfajokból teljesen fajtiszta, tökéletesen ferrott, dús gyökerezésű példányok szokványminőségben, mérsékelt áron. Tavaszi szállásra megrendelhetőek a

Küküllőmenti Első Szőlőoltványtelepnél
Medgyes, N.-küküllő-megye.

Tulajdonos CASPARI FRIGYES

okleveles szőlész, az erdélyi sz. gazdasági egyesület szőlészeti és borászati szakelőadója, Barbu A. Sirbey herceg romániai szőlőtelepeinek igazgatója, N.-küküllő vármegye szőlészeti biztosa stb.

Lugas szőlőoltványok szintén mérsékelt áron

Készlet egy millió.

Arjegyek ingyen és bérmentve.

4-10

Házamat szabad kézből

ELADOM.

Bővebb értesítést nyújt

Pécsek János háztulajdonos

FÉNYKÉPÉSZETI ÉRTESETÉS.

Atuhrott ezennel van szerencsém partfogom s a t. közönség becses tudomására hozni,

hogy ismét mint több éven át
Somogy-Csurgon Tek. Gyory ur
hazában

FÉNYKÉPEZÉK
1904 évi március 13 tól kezdve

rövid időre

csakis minden szombat és vasárnap
eszközök felvételreket.

Főtörekvésem leendő, mint ezelőtt is
volt, hogy

finom és izléses
kepekkel

a belem helyezett bizalmat és melege-
gedést továbbra is kiérdemeljem.

Vértés Antal

fényképész Nagy Kanizsáról

A kisbirtokosok által

sajátkezűleg a legnyilvánosabb és raffles eljárással készített, kitűnő minőségű, vagyontulag szavatolt fajtiszta, 1-ső rendű miniszteri szokványrendeletnek minden tekintetben megfelelő

Szőlőlugasnak is kiválóan alkalmas!

csemege és boriaju szőlőoltványok a tapasztalatok során fajtiszta, a legjobb borknak és legmegbízhatóbbaknak bizonyultak!!

Minden nagy hangon hirdeto, gyarmag fúlesztett, reklamirozott, előhajtásos oltást megszervezték!

Chasselás, muskotály és más legkiválóbb csemege-fajokból összevalogatott 1-ső rendű

Lugasgyűjtemény ára:

(melyeknek megeredéseért felelőség vállalatik.)

1. Kis összeállítás 15 darab 5 kor.
2. Nagy összeállítás 30 drb. 10 kor.

a) Borfajok:

Amerikai riparia portalis alanyon oltott gyökerezésű és zold oltványok ára tavaszi szállásra:

Ezer drb.	200 kor — f.
Száz drb.	22 kor — f.
Tíz darab	2 kor 50 f.

b) Csemege fajok:

Árak tavaszi szállásra értendők

Ezer drb.	220—240 k
Száz drb.	25—30 k
Tíz darab	3—5 k

Hazai szőlőfajok! — Filoxeramentes:

Szőlőkirály (Delevare) A kitűnő talajon egyedül használható olyan rendkívül korai direkttermő, melynek 25—26 00-os cukor és szokatiannal nagy szesztartalma bora igen jó, hasonló a szomorodul máshoz és a maderához. Szűnyabb kerti, vagy hómok borként felhasználásra. Gyengébb évben termések hazaszállítására nem lehet eléggé ajánlani. A Delaware francia szigetről 17 évvel ezelőtt közvetlenül az ermelékre portál-ezen peronosporának ellenálló szőlőfaj termi manapság hazánkban a legjobb és legerősebb bort s mellé nevezhetjük a **bork királyának A jövő szőlészeti kinosé**. Mindent megterem; úgy a hómokon, mint a kitűnő, agyagos, meszes, koves, páras és nyirkos talajokban. Ezen beoltás nélküli termő, biztosan jól megforradott, rendkívül (tartós, szívós zoldhajtása 1—20 hüvelyk is kibíró) korán érő csemegefaj, felhozott elonyeinél fogva megérdemli, hogy kertjében, barázdákban kerítéses és házakban mellett s minden egyebbe nem használható helyeken mint

Szőlőlugas tenyésztessék.

Száz darabból álló lugas gyűjtemény csomagolva és postára feladva csak 10 korona

Borkirály!

Riparia portalis telepek.

Mintabor 2 korona

Nagymennyiségű riparia eladás.

(Delevare)

Tisztán kezelt valódi ermeléki fajborok palackokban úgy mint hordókban kicsinyben és nagyban a legújanyossággal beszerelhető s kívánatra, valasztályeg ellenében bővebb felvilágosítást, vagy 1 korona utánvétele mellett minta bort küld:

Az ermeléki Szőlészeti és Borászati Szakközönség, mint országos Hirdetési Kalauz

S z e k e l y h i d, (Biharmegye.)

5-10

!Szőlőtelepítőik figyelmébe! !!SZŐLŐOLTVÁNYOK!!

Megeredésért, fajtisztaságért felelőség vállalatik.

~~20~~ Ezer darab 65 forint ~~20~~

Riparia Portalis és Monticola; Oportó, olasz Rizling, Mézesfehér, Kövidinka, Erdei Bakar, Rajnai Rizling, Leányka, Alicante bouchet.

— Csemege fajok ezer darab 75 forint —

Muskat dr. Robert Hogg, Muskat Ozonell, Muskat Ferdinand Lesseps, Ezeréves Magyarország emléke, Muskat Hamburg black Malcoff Usum. Ezek szokván től csak annyiban különböznek, hogy néhány milliméterrel vagy rövidebbek vagy hosszabbak, a mi telepítésnél számításba se jöhet.

Lugasoltvány 20 darab 2 órással 16 korona.

Rendelésnél 13 ad előlegben küldendő. Kívánatra szokványminőségűekkel is szolgáltathatók ezre 105 forint.

Szigyártó Nagy Mihály

SZŐLŐGAZDASÁGI INTÉZŐ.

Medgyes, Nagykanizsa megye.

Gyár: NYERGES UJFALU (Esztergom m.) Sürgönycim: Eternit Budapest. Telefon 12-92. Gyár: VÖCKLABRUCK (Feiső Ausztria.)

ETERNIT-PALA

Azbest cement-pala
HATSCHÉK LAJOS SZAB.

Elpusztíthatatlan, könnyű, tetszetős, olcsó és tűzálló tető-fedőanyag.
ETERNIT MŰVEK Hatschek Lajos BUDAPEST, VI, Andrassy-ut 33.
Elsőrangú referenciák. — Jótállás. — Évi gyartás 1500 kocsi rakomány. — Kerjen ismertetést

7-12

Unghváry László

(Czegledi) 300 holdas bortermő szőlőtelepenek, továbbá gyümölcs- és szőlőiskolájának árjegyzéke megjelent, hol 5 krajczártól felfelé nemes csemeték, 2 forinttól felfelé sima és gyökeres szőlővesszők; továbbá — 16-18 forinttól felfelé sajáttermésű rendkívül finom újbörcök kaphatók. Ezenkívül mindenféle gyümölcsfadoncz, akác- és gleditschia-csemeték. Tessék árjegyzéket (borról is) kérni.

HITELT NYÚJTOK

1-2-3 évre (kamat nélkül): városok, községek, gyűlések, vízszabályozó társulatok, mérnöki hivatalok, szövetkezetek, nagyobb uradalmak s más hitelképes testületeknek.

A hitelnyújtás szőlővesszőre és borra nem vonatkozik.

Szőlőlugast

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind kuszó természetű) mert nagyobb része ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugsznak alkalmas fajokat ültetni, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőévi idején a legkitűnőbb muskatály és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legcsekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek s b. a legremekébb díszre, anélkül, hogy legkevesebb helyet is elfogalna az egyébre használható részekből. Ez a legháládatosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó, színes fénynyomatu katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldeték meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja.

Cím:

Érmelléki első szőlőoltványtelep Nagy Kőgya u. p. Székelyhid.

Kiadóaptalajdonos:

Vágó Gyula

Ne vegyen senki hangszert

meg Reményi Mihály műhangszerész és kir. szabad dom tulajdonos, a Magyar Királyi zeneakadémia szülője 315 abraival ellátott le. újabb képek árjegyzékét át nem olvassa, mely ingyen és bérmentve küldünk Budap. str. VI. Király-utca 44/II.

KÁVÉ

	1 kilója korona	2 kilója korona
Realám kávé Santos faj tiszta	1 80	2 40
Superior haztart. k. tiszta izú	2 20	2 40
Jamaika nagyszemű világos	2 20	2 40
Domingo, előkelő jo k. Java faj	2 40	2 60
Ceylon Salvador Cuba faj	2 60	2 80
Java k. Iberiabán orias nagy	2 40	2 80
Legf. Malabar vagy Mar inik	2 80	3 20
Legf. és nagyszemű Cuba	3 20	3 60
Portoriko Mocca vagy a anyjáva	3 60	4 00
Gyöngykávé minden faj	4 00	4 40

4 1/2 kilós csomagokban, ha többet is, bérmentve küldünk bárhova, postadíjert számítunk 42 és 72 fillert csomagonként. Csomagolást, számitólevelet nem számítunk.

Minden vevőnk ajándékba kapja egy hozzánk beküldendő bármely más fényképe után életnagyságu fényképét és csak a díszes becsomagolt papír keletert és vamerit számítunk 3 koronát. A kép hasonlatossága és művészes kiviteléért minden irányban kezeskedünk.

Continenta kávéimport társaság
Budapest, V L pos. körut 13.

Biztos keresetet

nyújtunk minden állásu egyének sorsjegyek eladásával új törvényes módszerünk szerint. Nem részletűzlet. Ajánlatok intézendők:

„Sorsjegyegetlet bankhoz“
Budapest, VIII. Józsefkorut 16.

Megjelent!

Első legnagyobb magyar szabászati magyar szabászati magantanulási tankönyv. 350 oldal -- 410 rajzzal, fűzve 10 korona kotve 12 korona. Férfi és női szabók részére, Fehérnemű szakkönyv 1 korona. Szabászat tanítványokat elfogadok. **Mehr Sa uel** okl. műszabásztanító Budapest, VII. Kazinczy utca 36/H

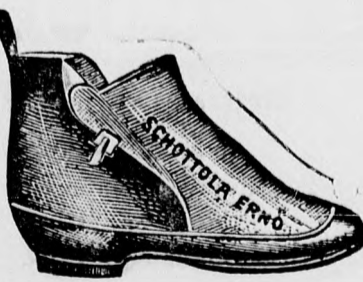
Szerelők és bádigosok figyelmébe!

Augenstein Hugó Budapest, VI Vessélyi u c 11/1. — Mindenemű ilylmpák, csillarak és az összes világítási felszerelési anyagok raktára. Különféle sárga és vörösréz asztali lámpák. -- Pragan Alois f-marugyára Bécs — Budapest, specialista világítási cikkekben.

Gumi-sárcipők

(kalocsni)

vizmentés gumi hócipők meleg teveszőrbéléssel, férfiak nők és gyermekek részére; teljesen vizmetes gumi vadász-csizmák férfiak részére legjobbnak bizonyult minőségben, eredeti orosz gyártmány, a szt.-Pétervári gumicipőgyár gyártmánya.

KORCSOLYAK: Halifax, Jackson Haines, Gazella és Columbus.

Legjutányosabb árban kapható

Schotola Ernő

Budapest, IV Andrassy-ut 22 sz

Árjegyzékkel
ingyen és bérmentve szolgálok.

